

LÜHIKROONIKA

1. oktoobril tähistas Emakeele Selts Tallinnas Euroopa keelte päeva üliõpilaskonverentsiga. Ettekannetega esinesid Tallinna ja Tartu ülikooli üliõpilased Helena Lemendik („Autori isiku väljendamise keelised vahendid eestikeelsetes magistritöödes”, TLÜ), Eike Ülevain („Autori rollist ja keelevahenditest tantsulavastusi tutvustavates tekstides”, TLÜ), Elvira Kalniņa („Liivi fraseoloogia Uues Testamendis”, Läti Ülikool), Janek Vaab („Lõunaeesti kõrsulghäälik”, TÜ), Marielle Aas („Kaks- ja ükskeelsete laste jutustamisoskus MAIN-testi tulemuste põhjal”, TLÜ), Ülle Kimmel („Vihametafoorid internetitekstides”, TLÜ), Taave Lips („Neeger eesti keeles – vastuoluline ja mitmeti mõistetav”, TLÜ) ja Elisabeth Kaukonen („Sooliselt markeeritud sõnavara veebiportaali Delfi ja ERR-i spordiuudistes”, TÜ).

4. oktoobri Eesti Kirjandusmuuseumi seminaril pidas Kanni Labi ettekande „Kokku, kooreke, ja trükki, Muhu regilaulud!” Ta tutvustas Muhu „Vana Kandle” koostamise lugu, mis algas 1955. aastal.

6.–7. oktoobril korraldas Tallinna Ülikool konverentsi „Rahvuskeeled teaduses ja kõrghariduses”. Arutleti praeguste suundumuste ja lahenduste üle, kuidas kindlustada tasakaal rahvusliku ja rahvusvahelise teadussuhtluse ning kõrghariduse keelte vahel ning tagada rahvuskeelte staatuse teaduskeelena. Põhiettekannetega esinesid Annette de Groot („Hollandi ülikoolihariduse ingliskeelstamine”, Amsterdami ülikool), Rainer Enrique Hamel („Ladina-Ameerika: kas inglise keele monopol

või keelterikkad teaduse ja kõrghariduse mudelid?”, Autonoomne Metropoliülikool, Mehhiko), Kerttu Rozenvalde („Läti riik – Läti kõrgharidusekeele hoidja ja arendaja?”, TÜ) ja Vera Schwach („Tasakaalutus – norra keel teaduses ja mujal”, Põhjala innovatsiooni-, teadus- ja haridusinstituut (NIFU), Norra). Eestist esinesid Helen Hint, Peep Nemvalts, Kaarina Rein, Riina Reinsalu ja Anna Kuznetsova.

7. oktoobril toimus lasteaiäpetaajate eesti keele veebiseminar „Meie kiisul kriimud silmad. Lugev laps”. Seminari keskmes oli eesti keele õpetamine ja omandamine lasteaias ja algkoolis. Esinesid Jaanika Palm („Milleks lasteaialapsele raamatud ja lugemine?”, Eesti Laste- ja noorsoo- ja vaba aja loomise Keskus), Andra Kütt („Kuidas on lapse loovus seotud keele arenguga?”, TLÜ), Katre Kikas („Lugev laps Andrus Kiviräha lasteraamatutes”, EKM), Maili Liinev („Lugemispeesa rühmas ja klassis – lugemisrõõmu ja -huvi tekitaja”, MTÜ Hooling), Kristel Kiens („Eneseteadlikkus ja enesesõbralikkus – kuidas neid ressursse endas arendada?”, Audentes), Kelly Lilles („Tii-tii-digiõpe. ALPA rakendus kirjutamisvalmiduse toetamisel”, ALPA Kids).

14.–15. oktoobril peeti Narva-Jõesuus keeleteaduse, filosoofia ja semiootika doktorikooli sügiseminar „Keel ajas ja aeg keeles”. Korraldaja oli Eesti Keele Instituut. Esinesid Jüri Viikberg („Aja väljendamisest eesti murretes”, EKI), Tiina Paet („Võõrsõnade tähendussoovitused ja nende ajakohasus”, EKI), Lydia Risberg („Mis siis ikkagi kostub?”, EKI), Karin Zurbuchen („Mida tunne ninaga? 20 aastat hiljem”, TLÜ), Fred Puss („Perekonnanimed eestistamine kui aja märk”,

EKI), Mariko Faster („Aja väljendamine kohanimesed”, Võru Instituut), Kristiina Bernhardt („Keeleõppija aeg”, TLÜ), Geda Paulsen („Konnektiiv, seeläbi korrelatiiv, seeläbi sisend. Järjestustest ja ühendustest”, EKI), Aimi Pikksaar („Pikka aega kandis ta ainult lühikesi plisseeritud seelikuid ehk mida suudab kontekstipõhine analüüs öelda sõnade tähenduste kohta”, TÜ) ja Rodolfo Basile („Verbiaspekt ja leidumiskonstruktsioonid eesti ja soome keeles”, TÜ).

15. oktoobril peeti Narva kolledžis hõimupäeva konverents „Vabaduse kontsept Ida-Euroopa kirjandustes VI”. Ungari kirjanduse teemasid käsitlesid Patrik Šenkár, Julianna Lőrincz ja Gábor Lőrincz (kõik Komárno ungarikeelsest J. Selye ülikoolist Slovakkias). Szilárd Tibor Tóth (Narva) võttis vaatluse alla István Átányi vähetuntud romaani „Põhjamine truudus” („Északi hűség”) süžee seotuse Soomega. Nikolai Rakin (Sóktõvkar) andis ülevaate Vassili Lõtšini soome kirjanduse tõlgetest komi keelde. Udmurdi kirjanduse küsimusi vaagisid Tatjana Zaitseva ja Olga Maksimova (Iževsk). Jaan Bärenson (Tallinn) tutvustas 15 aastat ilmunud ajakirja Hõimurahvaste Aeg. Lingvistikasekt-sioonis esines Dmitri Jefremov (Iževsk), kes vaatlus udmurdi keele variatiivsust. Elvira Kүүini (Narva) teema oli „Rahvusvähemuste emakeele ja kultuuriõppe võimalusi Sillamäel”, Piret Norvik (Tallinn) rääkis Vaivara murrakust välitöödel tehtud lindistuste näitel. Mõlemas sektisioonis astusid üles ka Narva kolledži üliõpilased: Anastassia Matrossova võrdles Nikolai Baturini teoste vene tõlkeid algtekstiga ja Artur Viks pidas ettekande „Veaanalüüs ja mitmekeelsus Ida-Virumaa keelemaastikul”. János Puszta (Budapest / Nitra) esitles omaenda loodud ungarikeelset põhjamojeedi eepost „Szomatu”.

18. oktoobri Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna seminaril pidas Nikolai Kuznetsov ettekande „Tšuu-did komi pärimuses”. Tšuuude kujutleti komide eellastena, paganliku muistse rahvana, kelle ideaalses maailmas oskasid lapsed kohe pärast sündi kõndida ja rääkida ning vili kasvas iseenesest. Permikomid nimetavad sõnaga *tšud* kurje vaime.

19. oktoobril peeti Tallinnas XVI oskuseepäev „Mõõdetav ja mõõtmatu terminoloogias”. Esinesid Liina-Mai Tooding ja Ene-Margit Tiit („Eesti statistika-keele areng ja selle nähtavad ja peidetud versta-postid”, TÜ), Rein Laaneots („Terminitööst sõnakogu Metroloogia koostamisel”, TTÜ), Mare Kalda („Sõnad, sõnad, sõnad. Tänapäevafolkloori terminid teiste mõistete keskel”, EKM), Mait Sepp („25 000 ilmaterminit – palju võimalusi, veel rohkem väljakutseid”, Eesti Looduseuurijate Selts), Jari Pärigma („Köögi-keelest eesti viipekeeleks! Eesti viipekeelne IT-terminoloogia”, Eesti Viipekeele Selts) ja Tiia Sippol („Ajakajalisus teatriterminoloogias – võimatuse võimalustest”, Eesti Teatri Agentuur). Kelly Lilles ja Mari Vaus (EKI) esitlesid EuroTermBanki terminihaldustarkvara. Keelepäeva korraldasid Eesti Rahvusraamatukogu ja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing.

21. oktoobril peeti Tartus Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolek. Esinesid Eesti Muinastaideseltsi liikmed Väino Poikalainen („Äänisjärve kaljujoonised ja Eesti Muinastaideseltsi tegevusest nende dokumenteerimisel”) ja Enn Ernits („Äänisjärve petroglüüfide tõlgendamise ajaloost”).

21. oktoobril toimus Tartus Ene Mihkelsoni loomingule pühendatud ettekandepäev. Esinesid Jürgen Rooste („Vajuva vee

otsingul: poeetilise pilgu piir”), Loone Ots („„Ahasveeruse une” salamustrid. Kas Mihkelson tikib Piibli lõuendile?”) ja Galina Ponomarjova („Venekeelsest kirjandusest Ene Mihkelsoni raamatu-kogus”). Marju Lauristini juhitud vest-lusringis „Kuidas lavastada Mihkelsoni?” osalesid Priit Pedajas, Garmen Tabor ja Merle Karusoo. Korraldas Ene Mihkelsoni Selts koostöös Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Kultuuriloolise Arhiivi kirjanduse ja kultuuriloo allikate uurimise töörühmaga.

26. oktoobril toimus Tartu Ülikooli raa-matukogus vestlusring noorte kirjandus-kriitikutega. Selle üle, milleks kirjandus-kriitikat kirjutada, arutlesid Saara Liis Jõerand, Saara Lotta Linno ja Joosep Susi. Vestlust juhatas Mart Velsker.

29. oktoobril korraldati Võrus konve-rents „Vaade Kreutzwaldile ristimet-

sade kaitsmise ajal”. Ettekannetega esinesid Mai Maser („Toidust ja joogist doktor Kreutzwaldi õpetuse järgi”), Ave Mattheus („Kreutzwaldi meditsiiniline rahvavalgustus”), Enn Ernits („Friedrich Reinhold Kreutzwald muinasteadust harrastamas”), Urmas Kalla („Sibula Jaani võrukeelne vastukaja „Kalevi-pojale”: Vöhu lood ja laulud”), Urmas Bereczki („Siberi eestlaste saaga”), And-reas Kalkun („Kreutzwaldi *terra incog-nita*: kuis ja mille Kreutzwald võõrist maist ja rahvist kirot”), Madis Arukask („Eeposte „Kalevipoeg” ja „Läčplësis” usundilisest taustast”), Eduard Parho-menko („Vaeslapse käsikivist Heideg-geri käega”) ja Jaanika Palm („„Kalevi-poeg” laste lugemislaua”). Õpetajad Raili Leesalu ja Helena Linnamäe tut-vustasid Lauluisa loominguga tegelemist Kreutzwaldi Koolis.